

L'Institut Ramon Llull, l'ase dels cops

L'Institut Ramon Llull, nascut per agermanar, ha estat una font de conflictes. Amb la dimissió del seu director, Xavier Folch, l'organisme entra en una crisi greu. La seva raó de ser, sense les Balears, està en qüestió.

idea la compartien altres polítics del partit que governa el País Valencià.

Sebastià Alzamora, bon coneixedor dels passadissos del poder cultural, creu que Folch ha plegat, tot i ser un home de confiança del president, a causa del *mobing* institucional d'una consellera que ni menja ni el deixa menjar i se sent blindada. Maragall ja la va voler canviar fa mesos, però el president té les mans lligades a causa del complicat pacte a tres bandes –quatre, de fet, amb el PSOE–, que no el deixa fer ni desfer res.

Xavier Folch s'afegeix a una llarga llista de dimissions i conflictes personals esdevinguts al Departament de Cultura o al seu voltant. L'Institut Ramon Llull s'ha convertit en l'ase dels cops perquè precisament és tota la cultura –la catalana, és clar– l'ase dels cops. És un fulletó, apte per fer-hi barri-la i per parlar dels governs autonòmics com si fossin governs d'opereta. La quantitat de tinta gastada en el Ramon Llull en els papers des de la seva creació ençà, i en especial a partir del trencament amb el soci balear, és formidable. Hi ha qui pensa que l'Institut no té raó de ser si és l'organisme d'un sol govern. La promoció exterior de la llengua i la cultura catalanes enteses com a con-



Xavier Folch, exdirector de l'Institut Ramon Llull, designat per Maragall, i la consellera de Cultura, Caterina Mieras, han partit peres.

junt, per damunt de les decisions administratives que separen els territoris on aquesta llengua i aquesta cultura malviuen, ha escrit Sebastià Alzamora, és el que justificava l'existència del Llull. Després de l'abandonament del Govern balear, l'Institut ja no és l'Institut Ramon Llull, considera Alzamora.

Segons ERC, la solució seria que el Ramon Llull fos el veritable eix vertebrador de la cultura i llengua catalanes, en tot l'àmbit lingüístic i que no dependés exclusivament d'un departament sinó de diversos.

Amb la dimissió de Folch, tota l'existència de l'Institut entra en crisi. És una crisi de fons, estructural. CiU creu que el Govern "l'ha suïcidat", i que si s'ha de tornar a reinventar, s'ha de fer per al que va néixer; si no, no té sentit.

Els editors barcelonins són els que han parlat més clar. El Ramon Llull ha de representar tots els territoris de parla catalana i la seva filosofia només pot ser interessant si aposta decididament pels Països Catalans. Però ni els que estaven més a prop, Catalunya i les Balears, Mieras i Folch, no han pogut mantenir-se units.

Lluís Bonada

L'Institut Ramon Llull podria presentar una denúncia per maltractaments psíquics, tortures i lesions. Trepitjat, baquetejat, humiliat i fins i tot amputat, el cas revela la conflictiva relació que el tripartit català manté amb la cultura, la catalana, és clar, i en especial la seva projecció exterior. Ni la persona de confiança nomenada directament pel president Maragall per dirigir-lo, Xavier Folch, no ha pogut mantenir-se en el càrrec i s'ha vist obligat a presentar la dimissió, per desavinences amb la consellera de Cultura, Caterina Mieras, només un any i mig després d'accedir-hi i en un moment clau, quan s'enllestia el programa d'actes de promoció de la cultura catalana a la Fira Internacional del Llibre de Frankfurt del 2007, programa que finalment ha estat presentat sense el director del Llull.

A la presentació van assistir, a més de la consellera Mieras, el director de l'Institut Català de les Indústries Culturals, Xavier Marcé; el director de la Institució de les Lletres Catalanes, Jaume Subirana; el director del programa artístic de la Cultura Catalana a Frankfurt 2007, Borja Sitjà, i els representants dels editors que integren la comissió de treball que prepara la participació de la Cultura Catalana en la Fira.

Pasqual Maragall començà les seves relacions amb l'Institut Ramon Llull, creat pel govern de Jordi Pujol, i per tant, fill no desitjat, amb una maragallada. Va destituir Joan M. Pujals i el va substituir per Xavier Folch sense abans haver-se posat d'acord amb l'altre membre del consorci del Llull, el Govern de les Illes Balears.

El Llull era un organisme autònom vinculat als governs català i balear. Com se sap, el Govern de les Balears, en mans del Partit Popular, va aprofitar el menyspreu institucional de la Generalitat de Catalunya per partir peres. Això no solament va afectar l'Institut Ramon Llull, sinó que va posar fi a l'esperit de col·laboració de tots dos territoris per promoure la llengua i la cultura catalanes a l'exterior, iniciat el 2002.

L'acció de Maragall va ser molt greu perquè, amb vista als governants populars valencians, la col·laboració institucional amb el Govern de Jaume Matas demostrava que el català no és patrimoni exclusiu de Catalunya i que aquesta